

Інна І. Чернега

Уманський національний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5573-8617>

Євген М. Комісаренко

Уманський національний університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-3302-4707>

РИНОК КОНСАЛТИНГОВИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ: СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ В УМОВАХ РИЗИКІВ

У статті досліджено сучасний стан ринку консалтингових послуг України та обґрунтовано стратегічні напрями його розвитку в умовах зростання економічних, інституційних, воєнних і технологічних ризиків. Визначено роль консалтингового сектору як складової інфраструктури економіки знань, що забезпечує підвищення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання, розвиток управлінських компетенцій та впровадження інноваційних рішень. Проаналізовано основні чинники, які впливають на функціонування ринку консалтингових послуг в Україні, зокрема цифрову трансформацію економіки, процеси європейської інтеграції, державну підтримку підприємництва та наслідки повномасштабної війни.

Обґрунтовано, що сучасні виклики зумовлюють трансформацію структури попиту на консалтингові послуги та формування нових напрямів професійного консультування, пов'язаних із цифровізацією бізнесу, управлінням ризиками, грантовим менеджментом, післявоєнним відновленням і виходом підприємств на міжнародні ринки. Запропоновано стратегічні напрями розвитку ринку консалтингових послуг, які передбачають посилення цифрової трансформації, розвиток інноваційного консалтингу, інтеграцію до європейського ринку професійних послуг, удосконалення інституційного середовища та розширення механізмів державної підтримки. Практичне значення дослідження полягає у формуванні рекомендацій щодо забезпечення стійкого розвитку ринку консалтингових послуг в умовах зростання ризиків і невизначеності.

Отже, у результаті проведеного дослідження встановлено, що ринок консалтингових послуг України є важливою складовою інфраструктури сучасної економіки, яка забезпечує підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання, розвиток інноваційних процесів, цифрову трансформацію бізнесу та формування його конкурентних переваг. В умовах воєнного стану, економічної нестабільності, цифровізації та європейської інтеграції консалтинговий сектор набуває особливого значення як інструмент адаптації підприємств до динамічних змін зовнішнього середовища.

У ході дослідження визначено, що сучасний розвиток ринку консалтингових послуг відбувається під впливом комплексу взаємопов'язаних ризиків, серед яких найбільш вагомими є воєнні, макроекономічні, інституційні, кадрові, технологічні та кібербезпекові. Їхній вплив обумовлює трансформацію структури

попиту на консалтингові послуги, розширення спектра професійного консультування та появу нових напрямів діяльності, пов'язаних із цифровою трансформацією, управлінням ризиками, грантовим супроводом, інвестиційним консалтингом, комплаєнсом та післявоєнним відновленням економіки.

Обґрунтовано, що стратегічний розвиток ринку консалтингових послуг має базуватися на комплексному поєднанні цифрової модернізації, розвитку людського капіталу, впровадження інноваційних консалтингових продуктів, удосконалення системи управління ризиками та активізації міжнародного співробітництва. Важливою передумовою підвищення конкурентоспроможності консалтингового сектору є інтеграція до європейського ринку професійних послуг, гармонізація професійних стандартів, розвиток цифрових платформ та використання сучасних інформаційних технологій. Реалізація запропонованих рекомендацій сприятиме підвищенню стійкості ринку консалтингових послуг, ефективності функціонування підприємств і прискоренню післявоєнного економічного відновлення України.

Ключові слова: консалтингові послуги; ринок консалтингових послуг; стратегія розвитку; державне регулювання; ризики; цифровізація; підприємництво; конкурентоспроможність.